

Bud'te „free“ a palte

SADA PROGRAMŮ, ZA KTERÉ NEUTRATÍTE ANI KORUNU

PAVEL TŮMA

Proč utrácet peníze za drahé vypalovací programy, když se na internetu dá najít software, který zastane stejnou práci a to za nesrovnatelnou cenu – zadarmo.

Softwarový trh je přeplněn utilitami, které umí nejen vypalovat datová a audio CD, ale také nabízejí spoustu úžasných funkcí, jež posouvají hranice běžné vypalovačky ještě dál a lafky programů ještě výš. Umožní vám vypálit (S)VCD, disk s fotkami, který si posléze budete moci přehrát na svém DVD, rippovat audio CD, tvořit kolekce „empétrejek“ a bůhvíco ještě. Ano. Mluvím o Neru, WinOnCD, Easy CD Creatoru a jim podobných. Pokud však takový program nedostanete v balení s novou CD-RW mechanikou, může se nákup některého z nich celkem prodražit. A jestli někdo chcete opravdu jen vypalovat a ne experimentovat s různými smíšenými, bootovacími, hybridními a jinými extra CD, pak jistě raději ušetříte, koupíte si mechaniku v bulkovém balení a software si nějakým způsobem opatříte na internetu. A aby-

chom zajistili, že použitý způsob bude legální, přinášíme vám tento článek. Nejedná se však, jak by se mohlo zdát, jen o vypalovací programy, ale i o další vybavení, které s archivací souvisí. Budete si moci vytvořit spouštěcí menu, spočítat čas potřebný k vypálení CD či DVD, zkontrolovat správnost zapsání dat, pořádně otestovat svoji vypalovačku nebo popustit uzdu své fantazii a vytvořit si ke svým diskům obaly a booklety. Tak proč zbytečně utrácet, když nemusíte? A pokud jste si koupili PC WORLD s CD, pak všechny programy naleznete **NA NASEM CD**.

1 Jet Audio 5.0 Basic

Vše pro audio

Jet Audio 5.0 Basic přináší vše pro přehrávání, nahrávání a vypalování audia a navíc přidává podporu přehrávání videa.

Operační systém: Windows 9x/ME/NT/2000/XP

Jazyk: anglický

Cena: zdarma

Zdroj: www.jetaudio.com (jad5.exe, 17,8 MB) a **NA NASEM CD**

Z Jet Audia by se klidně mohl stát nástupce Windows Media Playeru a WinAmpu. Jedná se o podobné multimediální centrum jako jsou oba

zmíněné programy, a tak už záleží jen na uživateli, který z nich si vybere. Jet Audio umí přehrávat audio- a videosoubory (podporuje i titulky) v nejrůznějších formátech, je plně skinovatelný (nové skiny se dají stáhnout z www.jetaudio.com/products/jetaudio/skins) a na rozdíl od ostatních programů dokáže přečíst CD-Text. Kromě úpravy zvuku v podobě ekvalizéru dokáže vytvořit i na dvou reproduktorech zdání prostorového zvuku nebo vás přenést do koncertního sálu či na stadion. U konkurence budete marně hledat také dvě další užitečné funkce. Timer v daný čas spustí přehrávání vámi zvolených souborů nebo alb a Alarm vás diskretně upozorní, že je čas jít na domluvenou schůzku, nebo už byste měli po probdělé noci pospíchat do práce. K požitku z hudby dopomůže i některý z dvaceti typů vizualizace, které jsou, podle mého názoru, jedny z nejlepších, jež můžete u programů tohoto typu najít.

▲ Jet Audio rippuje, konvertuje, nahrává, vypaluje, přehrává a navíc, již ve standardním skinu vypadá opravdu přitažlivě

Konečně se dostávám k funkcím, kvůli kterým je Jet Audio zařazeno na první místo v článku o vypalovacích programech zadarmo. Ono to totiž, světe div se, dokáže také vypalovat (i když jen audio). A nejen to, Jet Audio vás provede cestou od předlohy až po

zdarma!

kopii audio CD. Začnete rippováním do některého z podporovaných formátů (*ogg, wav nebo wma*). Pokud je originál vypálen s CD-textem, uloží program soubor pod odpovídajícím jménem a to uloží i do ID3 Tagu. Pokud chcete převést jednotlivé stopy do jediného souboru, není

▲ Dvacet typů vizualizace je víc než dost a všechny vypadají dost dobře

problém. Stačí zaškrtnout jedno jediné políčko. Jestli už máte hudební soubory na pevném disku a moc se vám nelíbí, že celé album zabírá ve formátu WAV 600 MB vašeho drahocenného místa, pak přišel čas na konverzi do některého z komprimovaných typů souborů (viz *podporované formáty*). Obráceně je to samozřejmě možné také. I na externí zdroje je myšleno, a ani vaše starodávné nahrávky na kazetách a ještě starších gramofonových deskách tak nemusí zůstat v zapomnění. Stačí jen připojit správný kabel k odpo-

vidajícím vstupu vaší zvukové karty a spustit nahrávání. Stejně si můžete nahrát např. vysílání některého z internetových rádií rovnou do WMA. A jsme skoro na konci cesty. Teď stačí vybrat požadované soubory a odstartovat zápis na médium (*do délky 80 minut*). CD je hotové, přejí příjemný poslech.

V popisované verzi Basic, která je volně ke stažení, není bohužel možné pracovat s formáty MP3 a MP3PRO, což je jistě škoda. Pokud se vám Jet Audio natolik zalíbí, že už nebudete chtít pracovat s jiným nástrojem, ale podpora MP3 vám bude chybět, nezbude vám nic jiného než si koupit verzi Plus, která je o práci s tímto oblíbeným formátem obohacena.

2 Exact Audio Copy (EAC) 0.9 beta 4

Chcete přesnou kopii svého originálního CD?

S programem **Exact Audio Copy 0.9 beta 4** si můžete být opravdu jisti, že přenešíte veškeré zvukové informace uložené na CD.

Operační systém: Windows 9x/ME/NT/2000/XP

Jazyk: anglický (i český)

Cena: zdarma

Zdroj: www.exactaudiocopy.com (eac09b4.exe / eac09b4.exe_CZ, 1 260 KB) a **NA NASEM CD**

Tento program pochází z Německa a jeho autorem je student univerzity v Dortmundu, kterého již unavovalo neustálé přeposlouchávání souborů, jež vytvořil kopírováním z CD. Některé mechaniky totiž nemusí poškrábaná CD číst dostatečně kvalitně a dělají při kopírování často chyby. Vznikl proto program, jenž díky některým technikám jako je korekce ořezu mechaniky, podpora C2 chyb, automatické zjišťování mezer mezi tracky a díky několika grabovacím modům vytváří přesné kopie audio „cédéček“. Od první verze z roku 1998, která dokázala jen grabovat CD, uplynula dlouhá doba, a tak v nejnovější verzi můžeme takto získané soubory i vypalovat. Program je licencován jako cardware, což znamená, že pokud se vám EAC líbí, pošlete výrobci pohled.

EAC rychle a bez chyb zkopíruje vaše CD do formátu WAV, MP3, OGG nebo WMA, anebo máte možnost uložit celé album jako image, se kterým však v tomto programu nemůžete podnikat nic jiného, než jej vypálit. Pokud se rozhodnete pro komprimování do MP3, budete muset na internetu najít a nainstalovat ještě Lame-Encoder, což ale není nic obtížného ani vám to nezabere moc času. Druhou možností je použít verzi 3.88, kterou najdete **NA NASEM CD**. Jestli raději používáte kvalitnější, ale o to větší formát WAV, pak je pro vás připraven sice jednoduchý, ale použitelný editor, který vám dovolí mazat, rozdělovat nebo

▲ Exact Audio Copy 0.9 beta 4, to je rychlost, spolehlivost a hlavně přesnost v jednoduchém kabátě

z návrhu pozadí a grafické ilustrace, která přijde do popředí. Tyto vrstvy mohou být podle vašeho přání a libosti kombinovány, dokud se vám konečný výtvar nezačne líbit. Kamkoli je možné přidat text, popisující obsah CD nebo třeba jméno autora. Tvořivosti se rozhodně meze nekladou.

Nemusíte se bát, není nutné si cokoli z toho kreslit osobně. Software obsahuje rozsáhlý výběr motivů, mezi nimiž si lze vybírat. Pokud vám ani to nebude stačit, není nic snazšího, než si stáhnout další galerie ze stránek výrobce nebo – protože obsahují velké množství obrazového materiálu, a tudíž nejsou zrovna nejmenší – najít je **NA NASEM CD**. Po přidání nových vzorů už se budete v grafických souborech doslova topit, ale pořádek ještě není konec. Ještě je tu možnost importovat vlastní obrázky nebo fotky, a vytvořit si tak přebaly opravdu k obrazu svému. Podporované jsou formáty EPS, BMP a CorelDraw, takže si na nedostatek opravdu stěžovat nelze. Orientace v programu vám asi zpočátku bude dělat menší problémy, protože ovládání je složitější a na intuíci tentokrát moc spoléhat nejde. Při troše trpělivosti, praxe a s občasným nahlédnutím do helpu jistě přijdete všem záležitostem na kloub.

9 CD-Mage 1.01.5.

Jak na image?

CD-Mage bez otálení „rozbalí“ většinu image souborů.

Operační systém: Windows 9x/ME/NT/2000/XP

Jazyk: anglický

Cena: zdarma

Zdroj: cdmage.cjb.net (CDmage1-01-5.exe, 571 KB) a **NA NASEM CD**

Tento freeware sice umí jen anglicky, ale zrovna tady to moc velká překážka není. Nejdříve bych měl pro nezavěšené osvětlit, co je to image. Ve zkratce – je to jeden soubor, který obsahuje přesný otisk jakéhokoliv CD. CD-Mage umí takový soubor otevřít, přečíst jeho obsah, tedy alespoň pokud je typu cue, bin, iso, mm2 a nrg, a posléze tento obsah uložit na pevný disk. Pokud si vaše vypalovačka s daným image nedokáže poradit, můžete ho převést do jiného podporovaného formátu, který je kompatibilní s používaným hardwarem. Z dalších funkcí bych zmínil vyhledávání chyb a jejich nápravu, či možnost přehrávání audiotracků přímo z image bez nutnosti převodu.

▲ **CD-Mage** více než dobře pracuje s obrazy CD

10 ISO Buster 1.2

Práce s koncovkou ISO

ISO Buster kamarádí s image v mnoha formátech a dokáže si s nimi poradit.

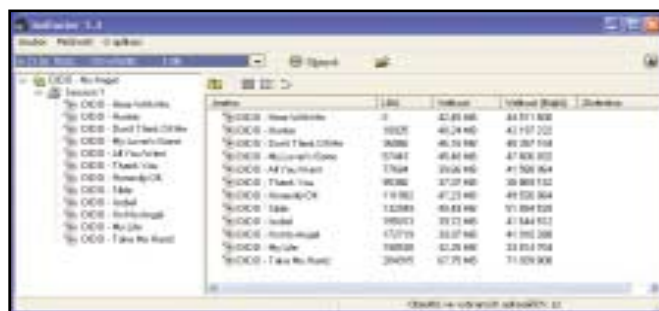
Operační systém: Windows 9x/ME/NT/2000/XP

Jazyk: anglický

Cena: zdarma

Zdroj: www.isobuster.com (isobuster_13_all_lang.zip, 2,3 MB) a **NA NASEM CD**

I **ISO Buster** pracuje s image soubory vytvořenými některým z následujících programů: Nero, Blindread, Clone-CD, CDR-Win a WinOnCD. Pokud taková data máte na hard disku, software si je přečte a umožní vám

▲ **Pokud rádi vypalujete prostřednictvím image, rozhodně vyzkoušejte ISO Buster**

extrahovat jakoukoli část obsahu, kterou si vyberete, na místo, které si sami určíte. Umí také image z CD také vytvářet, a to ve standardním modu nebo v RAW modu. Hotové soubory ukládá jako *.iso, *.bin nebo *.tao. U audio CD program podporuje CD-Text, což jistě potěší, a pokud se vyskytnou nějaké chyby, pokusí se je pomocí několika opravných mechanismů napravit.

11 ISO Recorder Power Toy 1.0

Plug-in pro Windows XP

ISO Recorder sice neumí kopírovat audio- a videoCD, data kopíruje hodně pomalu, ale pomocník je to spolehlivý.

Operační systém: Windows XP

Jazyk: anglický

Cena: zdarma

Zdroj: isorecorder.alexfeinman.com (ISORecorderSetup.msi, 1,4 MB)

a **NA NASEM CD**

Spíš než jako samostatný program, by se dal **ISO Recorder** nazvat spíš plug-inem pro Windows XP. Rozšiřuje totiž jeho, již tak pokročilé, funkce

◀ **Tento malý plug-in rozšiřuje vypalovací možnosti MS Windows XP**

▶ **Přítomnost programu zjistíte podle dvou nových položek v kontextovém menu**

ce o možnost kopírovat datová CD do image a ty pak zapsat na CD-R. Po instalaci najdete v kontextovém menu položky – Zkopíruj CD do image a Zkopíruj CD na CD. Audio- ani videoCD bohužel podporována nejsou. Předpokládám, že je to kvůli autorským právům a ochraně proti kopírování vůbec.

12 CDVD Benchmark

Testy vaší mechaniky

CDVD Benchmark vám poví, jak rychlou mechaniku máte.

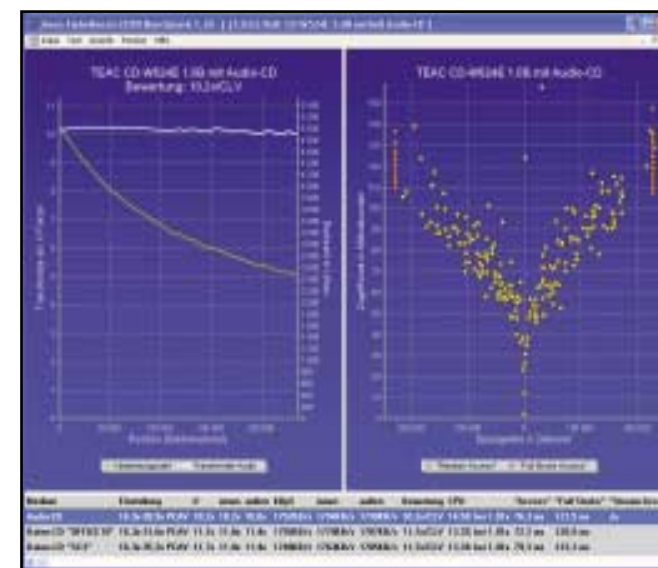
Operační systém: Windows 9x/ME/NT/2000/XP

Jazyk: německý

Cena: zdarma

Zdroj: home.t-online.de/home/joern.fiebelkorn (CDVDBenchmark.zip, 561 KB) a **NA NASEM CD**

Chcete vědět, jak si stojí vaše mechanika? Tento freeware ji několika testy ozkouší a přehledně zobrazí dosažené výsledky. Ty si pak můžete porovnat s přáteli a soutěžit v disciplínách, jako je rychlost čtení, průměrná nebo náhodná přístupová doba či zatížení procesoru. Výsledky se liší test od testu a hlavně záleží na typu a značce použitého média. Že by

▲ **Jak si stojíte? Čte vaše CD-ROMka rychleji, nebo o trochu pomaleji?**

se takhle dala otestovat i kvalita médií, na která vypalujete? Pokud máte mechaniky dvě a přemýšlíte nad tím, zda by bylo možné vypalovat On-The-Fly, tedy přímo z CD na CD? Pak spusťte test a dozvíte se, zda to možné je.

13 Nero CD Speed 1.02 a Info-Tool 1.03

Kousek Říma zdarma

CD Speed a **Info-Tool** jsou užiteční pomocníci římského císaře.

Operační systém: Windows 9x/ME/NT/2000/XP

Jazyk: anglický

Cena: zdarma

Zdroj: www.cd-speed2000.com (NeroCDSpeed_102e.zip, 260 KB a NeroInfoTool_1032.zip, 164 KB) a **NA NASEM CD**

Tyto dva programy pocházejí stejně jako Nero BurningRom z dílny firmy Ahead. Zatímco **CD Speed** je součástí instalace Nera, **Info-Tool** si musíte v případě zájmu stáhnout z internetu. Obě jsou to užitečné utility, které vám podají informace o vaší CD-ROM mechanice. **CD Speed**, podobně jako **CDVD Benchmark**, otestuje vaše hardwarové vybavení co se týče rychlosti čtení, přístupových dob a třeba rychlosti načtení nově vloženého CD nebo jeho vysunutí. Všechny výsledky jsou následně přehledně zobrazeny v jednom okně.

▶ **CD Speed: Na grafu vidíte, jak směrem od středu CD stoupá rychlost čtení**

PERMANENTKA NA INTERNET. TISCALI ADSL

3 měsíce ZDARMA

VYSOKORYCHLOSTNÍ INTERNET 24 HOD DENNĚ ZA MĚSÍČNÍ PAUŠÁL

800 184 184
<http://Adsl.tiscali.cz>

Časová norma není přípojení. Přípojení se liší podle dostupné rychlosti. Hranice mezi rychlostmi je 100 kbit/s. Pro rychlost 100 kbit/s je třeba mít rychlostní pásmo 100 kbit/s. Pro rychlost 200 kbit/s je třeba mít rychlostní pásmo 200 kbit/s. Pro rychlost 400 kbit/s je třeba mít rychlostní pásmo 400 kbit/s. Pro rychlost 800 kbit/s je třeba mít rychlostní pásmo 800 kbit/s. Pro rychlost 1000 kbit/s je třeba mít rychlostní pásmo 1000 kbit/s.

Nežádáme žádné poplatky. Nabídka je časově omezená.

TISCALI

Budte stále v kontaktu...

VisionBook 63.500C – revoluce v mobilním řešení

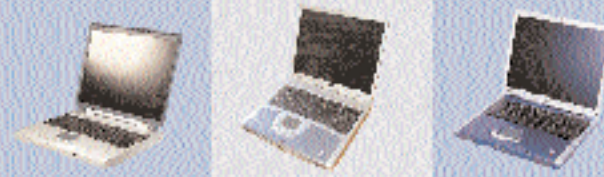
- Implementovaná technologie Intel® Centrino™
- Intel® Pentium® M od 1,3 GHz (1 MB Cache+L2)
- Pouze 2,5 kg, více než 5 hodin na baterii
- Integrovaná bezdrátová síť Wi-Fi
- DVD/CDRW mechanika
- Card Reader 4 in 1, FireWire, 2xUSB 2.0

49.990 Kč
bez DPH 21%

Nechte se inspirovat naším pohledem na budoucnost a zůstaňte v kontaktu s nejmodernějšími prvky počítačové technologie. Doma, v kanceláři i na cestách. Při práci i zábavě.

U MAX můžete konfiguraci na přání, výrobci přívěs v ČR a zprostředkovateli po celé ČR a profesionální poradci a bezplatná technická linka.

DeskBook:

- Nový zmrš
- Vymažte své PC

ActionBook:

- Výhodná investice
- Nejlepší poměr cena/výkon

VisionBook:

- Inovace na 1. místě
- Nejnovější technologie

www.umax.cz | infolinka: 800 118 629

UMAX

Druhý program, Nero Info-Tool, dokáže zobrazit všechny důležité informace o vaší CD-RW nebo DVD jednotce. Zahrnuta je třeba verze firmwaru, maximální rychlost čtení a zápisu, velikost integrované paměti cache, podpora Burn Proof, Just Link nebo jiných ochranných opatření dat, a konečně se dozvíte, jaké typy CD a DVD (jako CD-R, DVD-RW, VCD, atp.) dokáže mechanika zapsat.

14 Cathy 2.18.2

Katalogizujte svá média

Cathy – konec nepořádku v médiích.

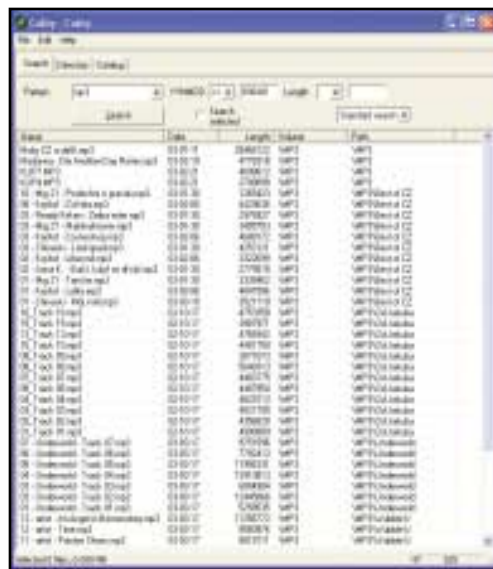
Operační systém: Windows 9x/ME/NT/2000/XP

Jazyk: anglický

Cena: zdarma

Zdroj: rvas.webzdarma.cz (Cathy.exe, 56 KB) a **NA NASEM CD**

Cathy je produkt našich východních sousedů, a dokonce je pod ním podepsána žena (toho času slečna). Je hodně malý (56 KB), ale pokud máte nepořádek např. v „empétrojkách“, pak by mohl být užitečný. Teoreticky byste mohli díky Cathy vytvořit katalog všech souborů na pevném disku, CD-ROMech, ZIP jednotkách nebo dokonce na disketách. Sice byste se v takovém souboru souborů nevyznali, ale jde to. Vezměme si modelový případ. Doma máte deset CD přečpaných audiem ve formátu MP3, nemáte je popsaná a přestáváte se orientovat, co na kterém z nich vlastně je. Jednoho dne se však naštve a vzpomenete si, že jste četli o nějaké Cathy, která v takových chvílích dokáže pomoci. Najdete tedy instalační soubor, a program spustíte. Teď už jen stačí postupně všechna CD, jejichž obsah chcete mít v katalogu, vložit do mechaniky a zařadit je do seznamu. Od té chvíle má každé CD svůj vlastní soubor, a aniž by fyzicky bylo v mechanice, Cathy bude v jeho obsahu vyhledávat. Když budete hledat svého oblíbeného interpreta, dozvíte se na kterém CD je, a třeba i to, kolika písničkami od něho disponujete. Při vyhledávání můžete pro větší úspěšnost využít možnost ohraničit dobu vytvoření souboru a jeho velikost. To samé jde samozřejmě provádět s ji-

► **Máte ve svém počítači pořádek? Pokud ne, Cathy vám jistě ráda uklidí**

nými formáty audia (nejen MP3) nebo videosoubory. Prostě se vším, co chcete mít po ruce.

15 CD-Orc – Menu-Orc 6.5

Vlastní start-up menu pro vaše CD

S **CD-Orc** můžete začít vydávat vlastní CD.

Operační systém: Windows 9x/ME/NT/2000/XP

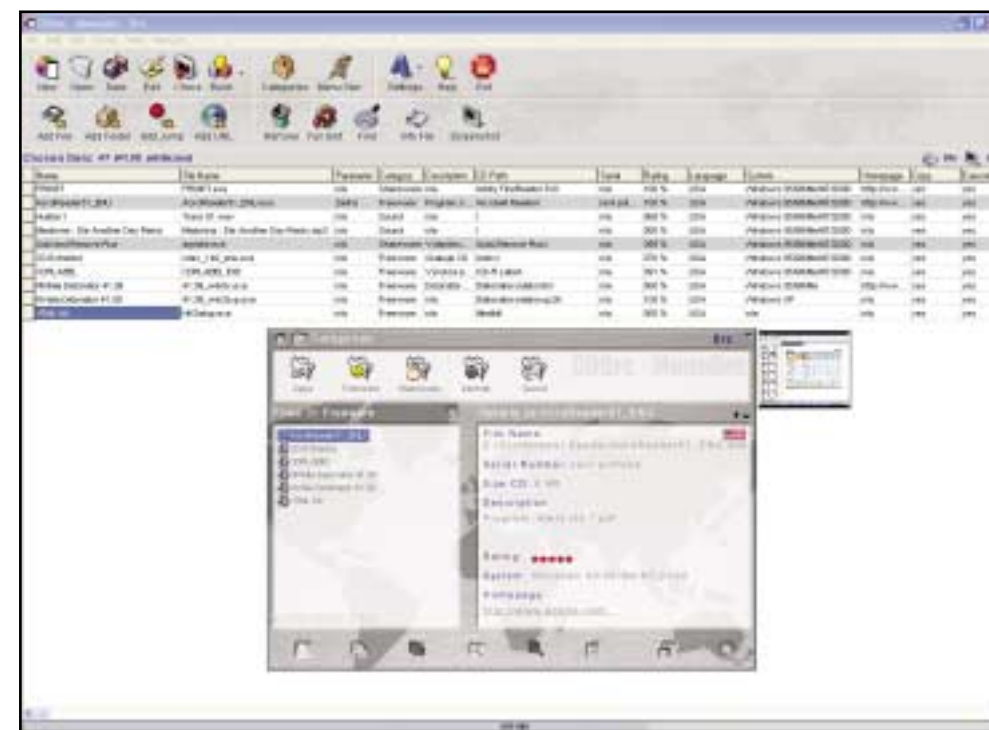
Jazyk: anglický

Cena: zdarma

Zdroj: www.cdorc.de (menuorc6win.exe, 6,4 MB) a **NA NASEM CD**

Pokud chcete mít na svém CD nebo DVD menu, z něhož pak dokážete spustit jakýkoli soubor, pak pozorně čtěte následující řádky, protože CD-Orc je nástroj, který vám to dovolí. Pár menu editorů mi už rukama prošlo, ale zatím jsem nenarazil na žádný, jenž by byl tak pěkně graficky vyvedený a navíc lehce použitelný. Za menu, které vytvoří, by se nemusel stydět leckterý vydavatel CD. Podívejme se ale na jeho funkce zblízka.

Na začátku je prázdný adresář. Do něj nakopírujete obsah budoucího CD, čím více, tím lépe. Je jedno, jestli jsou to instalační soubory,

▲ **Jen těžko narazíte na lepší menu editor, než je elegantní a snadno ovladatelný CD-Orc**

multimédia, archivy a kdovíco ještě. Později bude vše rozděleno do kategorií. Teď přišlo na řadu spuštění CD-Orcu. Pokud si netroufáte, klikněte na průvodce, ale manuální tvorba menu není o moc složitější. Jako první je na řadě vytvoření kategorií. Právě tady rozdělíte programy např. na audio, video, hry, freeware atp. Následuje výběr podoby ikon a podoba ratingu (bodového ohodnocení). Jako poslední musíte vybrat podobu menu, tedy jeho skin. Po instalaci jich na výběr moc není, ale další si můžete stáhnout ze stránek výrobce, stejně jako nové ikonky. Teď přichází trochu zdoluhavá práce, ale na konci vás čeká odměna v podobě fungujícího menu. Každý soubor, který chcete v menu zahrnout, musíte vybrat, pojmenovat, přidat ho do správné kategorie, a pokud chcete, tak ohodnotit a přidat webovou adresu. Později je mož-

né ještě přidat popis a screenshot. Když skončíte se soubory, můžete si menu před vypálením vyzkoušet, vychytat případné mouchy a v některém z vypalovacích programů vypálit na CD. Když pak takové médium vložíte do mechaniky, menu se samo spustí a vám nezbývá, než se kochat výsledky své práce. Funkcí a nastavení je v programu hodně, ale ovládání je jednoduché a intuitivní a své první menu vytvoříte za pár minut.

16 Autorun Lab 2.16.8

Menu podruhé

Autorun Lab vytvoří z vámi vypáleného CD něco víc...

Operační systém: Windows 9x/ME/NT/2000/XP

Jazyk: český

Cena: zdarma

Zdroj: autorunlab.jinak.cz/(AutorunLabSetup.exe, 1,4 MB) a **NA NASEM CD**

Nástroj, který v mžiku vygeneruje průvodce vašich CD. U takto upraveného CD se po vložení spustí klient, jenž vás provede médii. Jednotlivé položky CD jsou samozřejmě řazeny do vámi definovaných kategorií, každá položka pak obsahuje množství vlastních údajů (název, obrázek, komentář, adresa URL, e-mailová adresa) a 3 akce (spuštění + parametry, instalace + parametry, kopírování). Od verze 2.13.3 může být vaše CD vzhled naprosto podle vašich představ.

Program pracuje s tématy, která dávají neomezené možnosti (tvar, barvy, skiny, audio složky, funkce, tlačítka, slideshow apod.). Autorun Lab na rozdíl od jiných produktů tohoto typu umožňuje projekt na každém CD si uložit a později, když na CD přidáte další data, můžete rozšířit (přidávat, ale i mazat) původní menu. To se hodí například i tehdy, když CD vypálíte a pak zjistíte, že jste chybně zadali některou z položek. Také tedy není nutné průvodce média generovat až při definitivním ukončení a zaplnění média. Menu vygenerované v Autorun Lab sice nevypadají tak dobře jako ta z CD-Orc, ale svou práci také zastanou.

3 0333/OK □

► **Jednoduše a rychle obohatíte svá CD o pěkná menu, která vám bude leckdo závidět**

